

Plan- og designkonkurranse

Ny oppvekst- og aktivitetsarena på Stevningsmogen

JURYENS RAPPORT

14. april 2008

Bakgrunn

Flesberg kommune skal bygge ny barneskole og flerbrukshall på Lampeland. Den nye barneskolen skal erstatte tre eksisterende barneskoler i kommunen. Skoleanlegg med flerbrukshall skal plasseres i tilknytning til et eksisterende grendehus og på et område med barnehage og utendørs idrettsareaer.

Det er kommunens intensjon at vinnerprosjektet legges til grunn for videre planlegging og gjennomføring av prosjektet.

Jury

Juryen som har vurdert de innkomne forslagene er:

Halvor Bergan, sivilarkitekt MNAL, juryens leder oppnevnt av NAL

Ragnhild Vidhovde Kaldestad, kultur- og oppvekstsjef Flesberg kommune

Jon Kåre Jonsson, teknisk sjef Flesberg kommune

Odd Jørgensen, rådgiver Pedagogisk skolebygg

Tore Norbye, leder Flesberg idrettsråd

Geir Fosslund, sivilarkitekt MNAL

Juryens arbeid ble avsluttet 14.04.008

Bedømmelseskriterier

Prosjektene er vurdert etter en total arkitektonisk kvalitet. Det er stilt krav til at funksjonelle og tekniske krav er oppfylt. I vurderingen av konkurranseforslagene er det lagt vekt på følgende forhold:

- Oppfyllelse av funksjonprogrammets krav og intensjoner
- Flerbruksfunksjonalitet, arealeffektivitet og situasjonsplan
- Estetiske forhold
- Antatte kostnader ved realisering

Det har vært viktig for juryen å komme frem til en vinner som har den beste helhetlige besvarelsen og som har muligheter for videre bearbeiding.

Innkomne forslag

- DER DET ER HJERTEROM (i teksten forkortet til HJERTEROM)

- GLENNE
- LYSNING

Alle forslagene er levert i tide og det er levert et materiale som tilfredsstillende de krav som er satt i konkurransematerialet.

Juryens kritikk

Generelt

De tre forslagene gir tre ulike svar på oppgaven, både når det gjelder situasjonsplan, uttrykk og størrelse. Sammen utgjør de et spenn i besvarelsen som samlet gjør at oppgaven blir godt belyst. Konkurranseforslagene har vektlagt forskjellige ting i besvarelsene og juryen har basert seg på en helhetsvurdering for å komme frem til en vinner.

I sitt arbeid har juryen diskutert temaer som belyses gjennom besvarelsene. Juryens kritikk er oppdelt etter disse temaene:

- Situasjonsplan
- Bygning
- Festplass
- Læringsarealer, administrasjon og drift
- Flerbrukshall
- Hjerterommet
- Arkitektonisk uttrykk og løsning

Det er vist tre forskjellige løsninger på plassering på tomta. Alle tre ligger med hovedadkomst vendt mot veien, som virker fornuftig. Avstand til veien er forskjellig i alle forslagene.

Ingen av de tre forslagene viser fullgode trafikale løsninger. Her må man tenke sikkerhet for alle brukere, universell utforming og funksjonelle løsninger som ivaretar alle behov, inkludert buss- og biltrafikk, levering og avsetning, og ikke minst gående og syklende.

Direkte sammenbinding med eksisterende grendehus lå som en føring i konkurransematerialet, men på konkurransebefaringen ble denne føringen diskutert og innsenderne ble fristilt i forhold til dette. Ingen av de tre forslagene viser løsninger der grendehuset er integrert i anlegget.

Ved prosjektering av en skole på denne størrelsen har det vært diskutert behov for å bygge over to plan kontra bygging på ett plan. For funksjonene og flerbruk av arealer, kan det være tjenelig å bygge på ett plan. Med god plass på tomta er det mulig å få det til. Kun GLENNE viser en løsning på ett plan. De romlige kvaliteter som man får ved å bygge over to plan, slik som det er vist i både DER DET ER HJERTEROM og LYSNING, vil etter juryens mening la seg beholde også i løsninger over ett plan.

Stedlig tilpasning av byggeskikk er ikke satt som en forutsetning i konkurransematerialet, men har vært diskutert i juryen. Det har vært diskutert alternative løsninger for tak, begrunnet i et ønske fra deler av juryen til å tilpasse seg stedlig byggeskikk. Det har ikke blitt lagt vekt på dette i vurderingen av forslagene, men kan være noe å ta med seg videre i arbeidet med vinnerprosjektet.

De tre forslagene har forskjellige areal. Alle prosjektene er kontrollregnet og foreløpig kostnadsberegnet i forhold til innlevert prosjekt. GLENNE er minst med 3470m², LYSNING 4080m² og HJERTEROM er størst med 4986m². Kostnader henger nøye sammen med størrelsen. Juryen har ikke lagt vesentlig vekt på kostnadsoverslaget ved vurdering av forslagene, da vi mener at det er behov for videre bearbeiding av prosjektene før et reelt kostnadsoverslag kan utarbeides.

Flerbrukshallen skal være en arena for variert aktivitet, med hovedvekt på idrett og andre kulturaktiviteter. Størrelsen er definert i programmet, og alle forslagene har løst hallen relativt likt. Alle forslagene har vist brukbare tribuneløsninger på langsiden av banen. Forskjellen ligger i garderobeanlegg, plassering og struktur, samt adkomst til hallen og garderobeanleggene. Juryen mener det er viktig å styrke hjerterommet ved å la adkomsten til hallen skje via dette rommet. Juryen anbefaler sterkt å bruke Kulturdepartementets veileder for flerbrukshaller ved videre prosjektering. Anlegget må tilfredsstille visse krav for å få tilskudd fra Tippemidler.

Festplassen er anleggets utvendige storstue, og må være et naturlig samlingspunkt. Juryen har vektlagt dette i vurderingen av besvarelsene.

Hjerterommet som er beskrevet i konkurranseprogrammet skal være et samlingssted både for skolen og hallen og for hele bygda. Juryen har vektlagt at dette rommet skal fungere godt, både som samlingssted og som trafikkert møtepunkt.

Det må legges vekt på å velge gode energibesparende løsninger i videreutvikling av prosjektet. Besvarelsene gir ikke fullgode svar på dette, men med riktig prosjektering er det fullt mulig å få dette til.

Universell utforming er løst i alle prosjektene.

DER DET ER HJERTEROM

Situasjonsplan

HJERTEROM er plassert lengst bak på tomta av de tre forslagene. Det er foreslått å senke idrettsplassen for å få bedre kontakt mellom den og det øvrige anlegget. Forslaget greier ikke å vise at et så stort grep er en god løsning, men juryen ser at forslaget kan gjennomføres uten å senke idrettsplassen. Det er positivt at man beholder adkomsten til barnehagen og grendehuset. Veien mellom skoleanlegget og idrettsplassen er ok for drift, men vil være et hinder for andre brukere. HJERTEROM viser en noe sparsommelig utomhusplan, med funksjoner fordelt ut over større del av tomta, men juryen mener dette burde vært vist bedre. Trafikalt er løsningen ganske god, men busstrafikk er ikke løst godt nok.

Bygning

HJERTEROM er størst i areal og består av flere volumer som inneholder forskjellige funksjoner, og med hjerterommet som et plastisk bindeledd mellom volumene. Det er utstrakt bruk av overlys, i tillegg er takflatene brukt som terrasser. Om det er behov for takterrasser på en tomt med så god plass stiller juryen seg tvilende til. Hovedinngangen er noe lavmelt lagt mellom de volumene som ligger ut mot festplassen, men virker trang, og det er en klar konflikt mellom hovedinngang og inngang til læringsarealene. Forslaget viser en løsning med funksjoner i to etasjer. Hjerterommet er åpent i to etasjer og formidler romlig kontakt mellom de to etasjene.

Festplass

HJERTEROM har en trapesformet festplass som leder opp mot inngangen til bygget. Festplassen har ikke direkte kontakt med idrettsplassen, men er atskilt med et grøntområde for uteundervisning i front av volumet som huser trinn 5-7. Juryen mener festplassen er for langsmal og mangler en romlig forankring.

Læringsarealer, administrasjon og drift

HJERTEROM har læringsarealer som er fleksible i bruk, og storbasene er romslige og ligger sentralt plassert i hvert område men hjemmebasene virker noe trange i forhold til antall elever pr trinn. Plassering av spesialrom i andre etasje er uheldig med tanke på sambruk. Plassering av lærerarbeidsplasser i utkanten av basene er ikke ønskelig, da lærerne har behov for å ha god kontakt med elevene når de kommer og går. Det er vist grupperom med variert størrelse og nærlager i basene som er positivt. Garderobene er løst godt, men juryen mener det er uheldig at to av basene har inngang rett ved hovedinngangen til bygget. Administrasjon og ekspedisjon er plassert på plan 2, noe juryen mener er en problematisk løsning. Forslaget viser en økonomiadkomst på siden mot idrettsplassen.

Flerbrukshall

Flerbrukshallen i HJERTEROM har et stort garderobe- og lagerområde med både bakgang og barfotgang. Garderobene ligger for langt borte fra hjerterommet, men har egen inngang fra baksiden og dermed nærhet til idrettsplassen.

Hjerterommet

Forslaget har vist et hjerterom som er plassert mellom de tre volumene for læringsarealer og flerbrukshallen. Rommet er stort og noe utflytende med funksjoner i flere soner, og kan virke lite samlende. Amfiet ut mot baksiden er fint, og bibliotek og heimkunnskapsrom er med på å berike hjerterommet. Toalett og garderober i hjerterommet mangler. Nivåforskjeller gir variasjon i rom men krever ramper for å oppnå universell utforming.

Arkitektonisk uttrykk og løsning

HJERTEROM viser en bebyggelse bestående av flere volumer og det er utstrakt bruk av glass. Dette gir et åpent og lett uttrykk. Fargebruk på fasaden er med å gi de forskjellige delene identitet, noe som er positivt. Bruk av overlys og mye glass i fasaden gir lyse rom med god kontakt ut. Selv med høyisolerende glass som beskrevet i forslaget vil løsningen være energikrevende. Prosjektet er fint presentert.

GLENNE

Situasjonsplan

GLENNE er plassert nærmest veien, dette gir en visuell kontakt mellom skolebygget og veien, samtidig om det gir mulighet for store uteområder bak bygget, som i liten grad er utnyttet. Plasseringen gir kort avstand til grendehuset, og adkomsten til barnehagen må legges om, noe som juryen mener burde være unødvendig. I GLENNE er uteområdene vist meget sparsommelig. Besvarelsen antyder enkelte funksjoner i uteområdet, men mangler troverdighet på dette punkt. Med sin plassering langt fram på tomte kunne man utnyttet den store plassen bak skolen til en overbevisende utomhusplan.

Bygning

GLENNE har en meget kompakt bygningskropp, med alle funksjoner på ett plan. For å slippe lys inn i bygningen er det vist overlys i tillegg til vinduer i fasaden. Det kompakte volumet og alle funksjoner på ett plan er positivt. Hovedinngangen fra festplassen er naturlig plassert sentrisk i veggen som henvender seg mot plassen. En så streng form vil virke noe rigid, og den foreslåtte utbyggingsmuligheten er lite optimal.

Festplass

GLENNE viser en vakker og klart definert festplass formet som et rektangel og belagt med hardt dekke, og flaten er brutt opp av furutrær som myker opp den stramme plassen. I skråningen mot idrettsplassen er det anlagt et amfi. Amfiet er en avgrensing av festplassen mot vest. På grunn av plasseringen langt fram på tomte blir kontakten mellom festplassen og idrettsplassen redusert.

Læringsarealer, administrasjon og drift

GLENNEs læringsarealer har god størrelse, og lærerarbeidsplassene er fint plassert. Garderobene ligger inne i læringsarealene og dette reduserer ønsket fleksibilitet og utnyttelse av arealene, samtidig som juryen mener det er ugunstig for inn klima. Biblioteket er plassert i enden av bygget uten direkte kontakt til hjerterommet, og kommunikasjonslinjen mellom biblioteket og hjerterommet er uklar. Denne løsningen bør unngås. Administrasjonen med ekspedisjon er godt plassert ved hovedinngangen.

Flerbrukshall

GLENNE har vist en flerbrukshall som ligger godt integrert i anlegg med kontakt til hjerterommet. Garderobene har egen inngang fra festplassen, men plasseringen på kortenden av hallen er ikke ønskelig, og det er ikke vist barfotgang fra garderoben til hallen. Musikkrom har god kontakt med hallen og kan fungere som bakscene.

Hjerterommet

GLENNE har et kompakt hjerterom som er godt plassert i bygget. Rommet er relativt lite og gir en fin intimitet når det er få folk i rommet, men kan ha en begrensning som vestibyle og storstue dersom det er mange mennesker i bygget. At biblioteket er lagt vekk fra hjerterommet anser juryen som en stor svakhet også for hjerterommet da disse to rommene vil kunne berike hverandre.

Arkitektonisk uttrykk og løsning

GLENNE er nydelig presentert, og har et sterkt og poetisk uttrykk hvor vertikaliteten i fasadene spiller opp mot de flotte furutrærne på tomta. Bygget har en klar identitet, og grepet er sterkt. Lysinnslipet gir fine rom som tydelig er vist på perspektivet fra hjerterommet. Det kompakte volumet er arealeffektivt og energibesparende, men funksjonaliteten er ikke optimal delvis pga størrelsen.

LYSNING

Situasjonsplan

LYSNING er plassert slik at festplassen ligger på langsiden av idrettsplassen, som gir god kontakt mellom disse. Bygningen danner sammen med høydeforskjellen til idrettsplassen et fint uterom på forsiden av skolen. Adkomst til grendehus og barnehage er beholdt. LYSNING har vist en rikt illustrert og godt innlevd utomhusplan som gir et helhetlig og variert svar med gode arealer for lek, fysisk fostring og læring for barn og unge. LYSNING viser en gangvei lagt i kulvert under parkeringsplassen, noe som virker som en dyr og kanskje unødvendig løsning.

Bygning

LYSNING har en tredeling, med flerbrukshall og læringsarealer i to volumer og med hjerterommet som binder disse to sammen. Volumoppbyggingen gir en klar struktur til bygget som er med på å definere festplassen på en veldig god måte. Her er romprogrammet løst over to etasjer. I LYSNING er det aulaen som forbinder etasjene sammen. Det er gode størrelser på bygget som den laveste delen ut mot øst og de høyere delene mot festplassen og idrettsplassen.

Festplass

LYSNING har definert festplassen meget tydelig mellom bygningen og amfiet fra idrettsplassen. Dette er et godt grep som danner et fint rom rundt festplassen. Forholdet mellom amfiet og festplassen er godt, og juryen tror dette plassrommet vil være et flott samlingssted.

Læringsarealer, administrasjon og drift

LYSNING har plassert læringsarealer i ett volum, og er løst på en god måte. Juryen ser også at det er gode muligheter for utvidelse av læringsarealene. Garderobene er skille mellom basene, men adkomst til den midtre garderoben bør vurderes.

Lærerarbeidsplassene ligger godt i nærheten av inngangene. Administrasjon og ekspedisjon ligger på plan 1 i hjerterommet, under auditoriet. Arealer for drift er noe sparsommelig vist, bortsett fra ventilasjonsrommet som ligger over garderobene.

Flerbrukshall

I LYSNING ligger flerbrukshallen godt plassert i forhold til hjerterommet og hovedinngangen, og har i tillegg bra kontakt med idrettsplassen. Det er fint at hallen og garderobene nås fra hjerterommet. Garderobene ligger fint på langsiden av flerbrukshallen, men barfotgang mot hallen er nødvendig. Vaktrommet er en sentral plassering i overgang mellom hjerterom og hall. Behovet for ytterligere lager bør vurderes.

Hjerterommet

LYSNING viser er hjerterom som binder sammen flerbrukshallen og læringsarealene, og kontakten til festplassen er veldig god. Inngangen er åpen og innbydende, men kunne vært vurdert forskjøvet noe mot læringsarealene mener juryen. Det er god kontakt til alle funksjonene på plan 1 og heimkunnskap er plassert slik at rommet kan brukes allsidig.

Aulaen knytter arealene i første etasje sammen med biblioteket i andre etasje og muligheten til å skille av aulaen, men fortsatt ha kommunikasjon opp til andre etasje er fint løst. For å

øke intensiteten i hjerterommet mener juryen det bør vurderes å flytte funksjoner fra plan 2 ned til hjerterommet.

Arkitektonisk uttrykk og løsning

LYSNING viser et bygg med en identitet der horisontaliteten i bygget er en kontrast mot de vakre trærne på tomte. Dette er et fint grep, som gir anlegget en naturlig tilpasning.

Volumoppbyggingen viser tydelig hvor de forskjellige funksjonene er plassert, og skalaen på bygget er god. Prosjektet er fint presentert.

OPPSUMMERING OG KONKLUSJON

Prosjektet LYSNING har de klart beste overordna løsninger. En klar situasjonsplan som gir gode og differensierte uterom og en tydelig struktur på bygget med gode funksjonsløsninger. Forholdet til idrettsplassen fungerer fint med et amfi ned mot festplassen, og både barnehagen og grendehuset er integrert i planen og kan nås via ny gang- og sykkelvei i tillegg til eksisterende adkomster. Bygget har en tydelig identitet og vil kunne bli det samlingsstedet som man har ønsket. Juryen mener man i det videre arbeidet bør vurdere om romprogrammet kan løses på ett plan. Fasadene er noe skjematisk vist, men juryen ser at det er kvaliteter her som kan dyrkes videre. Det viste båndet rundt vindusfelt og på enkelte gesims er noe uavklart. Bruk av tre i fasaden vil være en fin måte å tilpasse seg lokal byggeskikk, og i det videre arbeidet bør det legges vekt på å få til løsninger som er både funksjonelle, energibesparende og vakre.

GLENNE har sin styrke i et kompakt volum og et vakkert og poetisk prosjekt, med fine rom, men den kompakte formen er for begrensende og det er klare funksjonssvakheter i prosjektet.

DER DET ER HJERTEROM er et fint prosjekt med en klar idé hvor de forskjellige funksjonene er plassert i hvert sitt volum og med hjerterommet som et plastisk bindeledd mellom disse. Prosjektet er størst og det er behov for å redusere arealet. Hjerterommet er uklart og mangler noe for å være det ønskede samlingsstedet i prosjektet.

En samlet vurdering av kriteriene gjør at juryen enstemmig peker ut LYSNING som vinner. GLENNE og DER DET ER HJERTEROM rangeres likt på en delt 2. plass.

JURYENS VEDTAK

Juryen anbefaler enstemmig at Flesberg kommune går videre med prosjektet LYSNING.

Halvor Bergan

Ragnhild Vidhovde Kaldestad

Jon Kåre Jonsson

juryens leder

Odd Jørgensen

Tore Norbye

Geir Fosslund